

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL ELEKTROS TINKLŲ PRAL AidUMŲ PASKIRSTYMO PROPORCIJŲ
IR PRAL AidUMŲ DALIES ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS
NAUDOJANČIOMS ELEKTRINĖMS SAUSUMOS TERITORIJOJE NUSTATYMO**

2023 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2³ dalimi ir 39 straipsnio 2³ dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Nustatyti elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijas atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms sausumos teritorijoje ir numatyti, kad:

1.1. atsižvelgiant į elektros energetikos sistemos galimybes, iki 2030 metų prie elektros tinklų būtų galima prijungti 4,4 GW leistinos generuoti galios saulės šviesos energijos elektrines ir 3,6 GW leistinos generuoti galios vėjo elektrines;

1.2. įvertinus iki 2023 m. sausio 30 d. galiojančiose elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygose, išduotose elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantiems vartotojams ir gamintojams, kuriems leidimai nėra reikalingi, elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokoluose, leidimuose plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimuose gaminti elektros energiją, rangovų deklaracijose, kurios pateikiamos elektros tinklų operatoriui, nurodytų saulės šviesos energijos elektrinių ir vėjo elektrinių leistinų generuoti galių sumą, laisvi elektros energetikos sistemos pralaidumai saulės šviesos energijos elektrinėms sudaro 1,6 GW leistinos generuoti galios, vėjo elektrinėms – 0,57 GW leistinos generuoti galios;

1.3. šio nutarimo 1.2 papunktyje nurodyti laisvi elektros tinklų pralaidumai saulės šviesos energijos elektrinėms ir vėjo elektrinėms, skirti Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2¹ dalyje ir 39 straipsnio 2¹ dalyje nurodytiems prioritetams paskirstyti, rezervuojami tokiomis proporcijomis:

1.3.1. atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų ir (ar) piliečių energetikos bendrijų, kai jų narių, dalininkų ar dalyvių susirinkime savivaldybėms ir (ar) savivaldybių įstaigoms priklauso daugiau kaip 51 procentas balsų, o šių bendrijų pagrindinė paskirtis – mažinti energijos nepriteklių ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiesiems vartotojams, ir ne pelno siekiančių juridinių asmenų, planuojančių įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius elektros energijos gamybos įrenginius ir juose pagamintą elektros energiją naudoti savo reikmėms ir ūkio poreikiams, įskaitant ne pelno siekiančius juridinius asmenis, kurie yra elektros energiją gaminantys vartotojai ar siekia jais tapti, ir asmenų, vykdančių veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, jeigu elektrinę įsigyja ne pelno siekiantys juridiniai asmenys, elektros energijos gamybos įrenginiams prijungti – 0,434 GW leistinos generuoti galios rezervuojama saulės šviesos energijos elektrinėms ir 0,20 GW leistinos generuoti galios rezervuojama vėjo elektrinėms;

1.3.2. fizinių asmenų, kurie yra elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantys vartotojai ar siekia jais tapti, asmenų, vykdančių veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, jeigu elektrinę įsigyja fiziniai asmenys, ir fizinių asmenų, ant pastatų stogų planuojančių įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius elektros energijos gamybos įrenginius, elektros energijos gamybos

įrenginiams prijungti – 0,533 GW leistinos generuoti galios rezervuojama saulės šviesos energijos elektrinėms ir 0,05 GW leistinos generuoti galios rezervuojama vėjo elektrinėms;

1.3.3. asmenų, vykdančių veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, jeigu elektrinę įsigyja juridiniai asmenys, juridinių asmenų, ant pastatų stogų planuojančių įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius elektros energijos gamybos įrenginius, atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų ir (ar) piliečių energetikos bendrijų, juridinių asmenų, kurie yra elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantys vartotojai ar siekia jais tapti, – 0,633 GW leistinos generuoti galios rezervuojama saulės šviesos energijos elektrinėms ir 0,32 GW leistinos generuoti galios rezervuojama vėjo elektrinėms.

2. Nustatyti, kad:

2.1. leistinos generuoti galios dalis, skirta Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2¹ dalies 6 punkte ir 39 straipsnio 2¹ dalies 6 punkte nurodytiems įrenginiams, paskirstoma neorganizuojant Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2³ dalyje ir 39 straipsnio 2³ dalyje nurodytų pralaidumų rezervavimo aukcionų;

2.2. tolesnė saulės šviesos energijos elektrinių ir vėjo elektrinių, pasiekus šio nutarimo 1.3.1–1.3.3 papunkčiuose nurodytas saulės šviesos energijos elektrinių ir vėjo elektrinių leistinas generuoti galias, taip pat saulės šviesos energijos ir vėjo elektrinių, kurios nepatenka į šio nutarimo 1.3.1–1.3.3 papunkčiuose nurodytas grupes, hibridinių elektrinių ir elektros energijos kaupimo įrenginių plėtra vykdoma taikant Tarybos patvirtintuose pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose nustatytus elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimus;

2.3. 60 procentų šio nutarimo 1.3.2 papunktyje nurodytos leistinos generuoti galios rezervuojama asmenų, vykdančių veiklą Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, jeigu elektrinę įsigyja fiziniai asmenys, elektros energijos gamybos įrenginiams ir 40 procentų šio nutarimo 1.3.2 papunktyje nurodytos leistinos generuoti galios rezervuojama fizinių asmenų, kurie yra elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantys vartotojai ar siekia jais tapti, ir fizinių asmenų, ant pastatų stogų planuojančių įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius elektros energijos gamybos įrenginius, elektros energijos gamybos įrenginiams;

2.4. perdavimo sistemos operatorius kartu su skirstomųjų tinklų operatoriumi ne rečiau kaip kartą per metus, tačiau ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 d. atlieka elektros energijos gamybos įrenginiams suteiktų elektros tinklų pralaidumų ir esamų laisvų elektros tinklų pralaidumų įvertinimą, atsižvelgdami į faktiškai išnaudotus elektros tinklų pralaidumus, ir informuoja Lietuvos Respublikos energetikos ministeriją ir Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą apie laisvus elektros tinklų pralaidumus. Energetikos ministerija per 30 kalendorinių dienų įvertina pateiktą informaciją ir pateikia pasiūlymus Vyriausybei dėl šio nutarimo pakeitimo;

2.5. asmenims, po šio nutarimo įsigaliojimo pasirašiusiems elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygas, išduotas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantiems vartotojams ir gamintojams, kuriems leidimai nėra reikalingi, elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolus, gavusiems leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimus gaminti elektros energiją ir pateikusiems rangovų deklaracijos, jeigu prašymai pasirašyti ar išduoti minėtus dokumentus pateikti iki šio nutarimo įsigaliojimo, taikomos šio nutarimo nuostatos.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras